PÄÄTÖKSET

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS (EU) 2018/1723,

annettu 26 päivänä lokakuuta 2018,

Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän rajatylittävästä Rail Baltica –hankkeesta

(tiedoksiannettu numerolla C(2018) 6969)

(Ainoastaan latvian-, liettuan-, puolan-, ruotsin-, suomen- ja vironkieliset tekstit ovat todistusvoimaisia)

EUROOPAN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon unionin suuntaviivoista Euroopan laajuisen liikenneverkon kehittämiseksi ja päätöksen N:o 661/2010/EU kumoamisesta 11 päivänä joulukuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1315/2013 ([1]) ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Kuten Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän kolmannessa työsuunnitelmassa ([2]) todettiin, rajatylittävän Rail Baltica -hankkeen odotetaan vaikuttavan ratkaisevasti käytävän toiminnan turvaamiseen tarjoamalla yhteentoimivan ja tehokkaan yhteyden Baltian maista Puolaan ja Suomeen sekä multimodaalisia yhteyksiä meri-, rautatie- ja tieliikenteen välillä.

(2) Rail Balticasta tulee nopea tavanomaisten rautateiden yhdistetyn matkustaja- ja tavaraliikenteen rata. Tavara- ja matkustajaliikennevirtojen odotetaan lisääntyvän huomattavasti, kun Rail Baltica -hanke valmistuu.

(3) Kyseessä on monitahoinen rajatylittävä hanke, jossa on mukana viisi jäsenvaltiota ja jonka riittävä koordinointi muodostaa merkittävän haasteen. Rail Baltica -hankkeen koordinoidun ja oikea-aikaisen toteuttamisen tukemiseksi on tarpeen antaa säännöksiä, joissa vahvistetaan tarvittavien toimien kuvaus sekä aikataulu niiden toteuttamiseksi. Tämä auttaisi Pohjanmeri–Itämeri-käytävän työsuunnitelman rajatylittävien tavoitteiden saavuttamisessa. Työsuunnitelman mukaan rajatylittävän Rail Baltica -hankkeen olisi oltava toimintavalmis mahdollisimman pian ja joka tapauksessa viimeistään vuonna 2030.

(4) Rajatylittävän Rail Baltica -hankkeen täysmittaiseen toteuttamiseen tarvitaan vielä arviolta vähintään 5,6 miljardia euroa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asetuksen (EU) N:o 1315/2013 1 artiklan 4 kohdan soveltamista. Tähän mennessä toteutettujen tai suunniteltujen hankkeiden arvo on lähes 1,9 miljardia euroa, josta osa on unionin rahoitusta (enintään 85 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista). On tärkeää yksilöidä Rail Baltica -hankkeen loppuun saattamiseksi tarvittavat toimet, jotta voidaan suunnitella ja kaikin tavoin optimoida siihen tarvittavan unionin, kansallisen ja alueellisen tason rahoituksen sekä muiden tukimuotojen saatavuus.

(5) Hankkeen rajatylittävä luonne vaatii siihen osoitetut hallintorakenteet. Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän eurooppalaisen koordinaattorin ja komission edustajan olisi osallistuttava näihin rakenteisiin tarkkailijoina.

(6) Viro, Latvia ja Liettua ovat allekirjoittaneet ja ratifioineet hallitustenvälisen sopimuksen, jossa ne sitoutuivat Rail Baltica -hankkeeseen. Hankkeen toteuttamista varten on perustettu ja nimetty RB Rail AS -yhteisyritys ja kansalliset täytäntöönpanoelimet. Viron, Latvian, Liettuan, Puolan ja Suomen ministeriöiden välisestä ohjauksesta ja koordinoinnista huolehtii Rail Baltica -erityisryhmä.

(7) Toteuttamisen etenemisen seurantaa varten jäsenvaltioiden olisi annettava komissiolle säännöllisiä asiaa koskevia raportteja alueellaan sijaitsevista osuuksista ja ilmoitettava mahdollisista viivästyksistä.

([1]) EUVL L 348, 20.12.2013, s. 1.
([2]) Ks. työsuunnitelma osoitteessa https://ec.europa.eu/transport/themes/infrastructure/north-sea-baltic_en.

(8) Viro, Latvia, Liettua, Puola ja Suomi ovat hyväksyneet tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet.

(9) Tässä päätöksessä säädetyt toimenpiteet ovat asetuksen (EU) N:o 1315/2013 52 artiklassa tarkoitetun komitean lausunnon mukaiset,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Kohde

Tässä päätöksessä vahvistetaan rajatylittävässä Rail Baltica -hankkeessa (Tallinna–Pärnu–Riika–Panevėžys–Kaunas–Varsova sekä yhteys Vilnaan) toteutettavien toimien kuvaus ja toteutusaikataulu sekä hankkeen hallinnointia koskevat säännökset.

2 artikla

Toimet ja aikataulu

Viron, Latvian, Liettuan ja Puolan on varmistettava seuraavien toimien oikea-aikainen toteuttaminen:

(a) 31 päivään joulukuuta 2018 mennessä:

(1) konsolidoitu alustava tekninen suunnittelu on saatettava päätökseen Virossa, Latviassa ja Liettuassa;

(2) strategiset ympäristöarvioinnit on saatettava päätökseen Virossa, Latviassa ja Liettuassa (lukuun ottamatta osuuksia Kaunas–Vilna ja Kaunas – Liettuan/Puolan raja);

(3) tutkimus infrastruktuurin hallinnasta Virossa, Latviassa ja Liettuassa on saatettava päätökseen ja toimitettava Viron, Latvian ja Liettuan kansallisille viranomaisille;

(b) 30 päivään kesäkuuta 2019 mennessä: päätös rakennetun infrastruktuurin hallinnasta on tehtävä Virossa, Latviassa ja Liettuassa;

(c) 31 päivään joulukuuta 2020 mennessä:

(1) strategiset ympäristöarvioinnit osuudesta Kaunas – Liettuan/Puolan raja on saatettava päätökseen Liettuassa;

(2) alueidenkäytön suunnittelu on saatettava päätökseen ja yksityiskohtainen ratalinjaus hyväksyttävä Virossa, Latviassa ja Liettuassa (lukuun ottamatta osuutta Kaunas–Vilna);

(3) rakennustyöt on aloitettava Virossa, Latviassa ja Liettuassa;

(4) rautatien tekninen suunnittelu on saatettava päätökseen Virossa, Latviassa (keskinen osuus Riian ympäristössä) ja Liettuassa (lukuun ottamatta osuuksia Kaunas–Vilna ja Kaunas – Liettuan/Puolan raja);

(5) osuuden Ełk – Puolan/Liettuan raja yksityiskohtaiset tutkimukset ja ympäristömenettelyt teknisten parametrien ja toteutusaikataulun määrittämiseksi on saatettava päätökseen Puolassa;

(d) 31 päivään joulukuuta 2021 mennessä:

(1) maanhankinta on saatettava päätökseen Virossa, Latviassa ja Liettuassa (lukuun ottamatta osuuksia Kaunas–Vilna ja Kaunas – Liettuan/Puolan raja);

(2) osuuden Kaunas–Vilna alueidenkäytön suunnittelu ja strategiset ympäristöarvioinnit on saatettava päätökseen ja yksityiskohtainen ratalinjaus hyväksyttävä Liettuassa;

(3) tekninen suunnittelu on saatettava päätökseen Latviassa (pohjoiset ja eteläiset osuudet);

(e) 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä:

(1) maanhankinta on saatettava päätökseen Liettuassa Kaunas–Vilna- ja Kaunas – Liettuan/Puolan raja -osuuksien osalta;

(2) rautatien tekninen suunnittelu on saatettava päätökseen Liettuassa Kaunas – Liettuan/Puolan raja- ja Kaunas–Vilna-osuuksien osalta;

(f) 31 päivään joulukuuta 2025 mennessä:

(1) rautatieinfrastruktuuri on saatettava Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Puolassa päätökseen yhdistelmäliikenteeseen tarkoitettuna sähköistettynä UIC-raideleveyden kaksiraiteisena ratana, joka soveltuu vähintään 740 metriä pitkille tavarajunille;

(2) täyden yhteentoimivuuden saavuttamiseksi on otettava käyttöön Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmä (ERTMS) komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/6 ([1]) mukaisesti Virossa, Latviassa, Liettuassa ja Puolassa;

(3) uudelleenlastauskapasiteetti vanhojen ja uusien rautatie–maantieliikenneterminaalien välillä on turvattava nopealla tavanomaisella eurooppalaisen standardiraideleveyden (1 435 mm) sähköistetyllä kaksiraiteisella rautatieyhteydellä.

3 artikla

Hallinnointi

1. Edellä 2 artiklassa tarkoitettujen toimien edistymisestä on keskusteltava vähintään kaksi kertaa vuodessa Viron, Latvian, Liettuan, Puolan ja Suomen edustajien kesken hallitusten (ministeriöiden) välisessä Rail Baltica -erityisryhmässä, johon osallistuvat Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän eurooppalainen koordinaattori ja edustajia komissiosta.

2. Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän eurooppalainen koordinaattori, komission edustajat ja Puolan ja Suomen nimetyt edustajat on kutsuttava osallistumaan tarkkailijoina RB Rail AS -yhteisyrityksen hallintoneuvoston kokouksiin.

4 artikla

Raportointi

Viron, Latvian, Liettuan ja Puolan on raportoitava vähintään kerran vuodessa komissiolle ja Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän eurooppalaiselle koordinaattorille edistymisestä 2 artiklassa tarkoitettujen toimien toteuttamisessa sekä ilmoitettava mahdollisista viivästymisistä, niiden syistä ja siitä, mitä korjaavia toimenpiteitä on toteutettu. Tähän kyseiset jäsenvaltiot voivat tarvittaessa käyttää Verkkojen Eurooppa -välineen avustussopimusten yhteydessä annettavien vuotuisten tilanneraporttien sisältöä.

5 artikla

Uudelleentarkastelu

Viroa, Suomea, Latviaa, Liettuaa ja Puolaa kuultuaan komissio suorittaa 31 päivään joulukuuta 2023 mennessä Pohjanmeri–Itämeri-ydinverkkokäytävän eurooppalaisen koordinaattorin avustuksella 2 artiklassa tarkoitettujen toimien ja aikataulun uudelleentarkastelun.

6 artikla

Tämä päätös on osoitettu Viron tasavallalle, Latvian tasavallalle, Liettuan tasavallalle, Puolan tasavallalle ja Suomen tasavallalle.

Tehty Brysselissä 26 päivänä lokakuuta 2018.

Komission puolesta

Violeta BULC

Komission jäsen

([1]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2017/6, annettu 5 päivänä tammikuuta 2017, Euroopan rautatieliikenteen hallintajärjestelmän eurooppalaisesta käyttöönottosuunnitelmasta (EUVL L 3, 6.1.2017, s. 6).